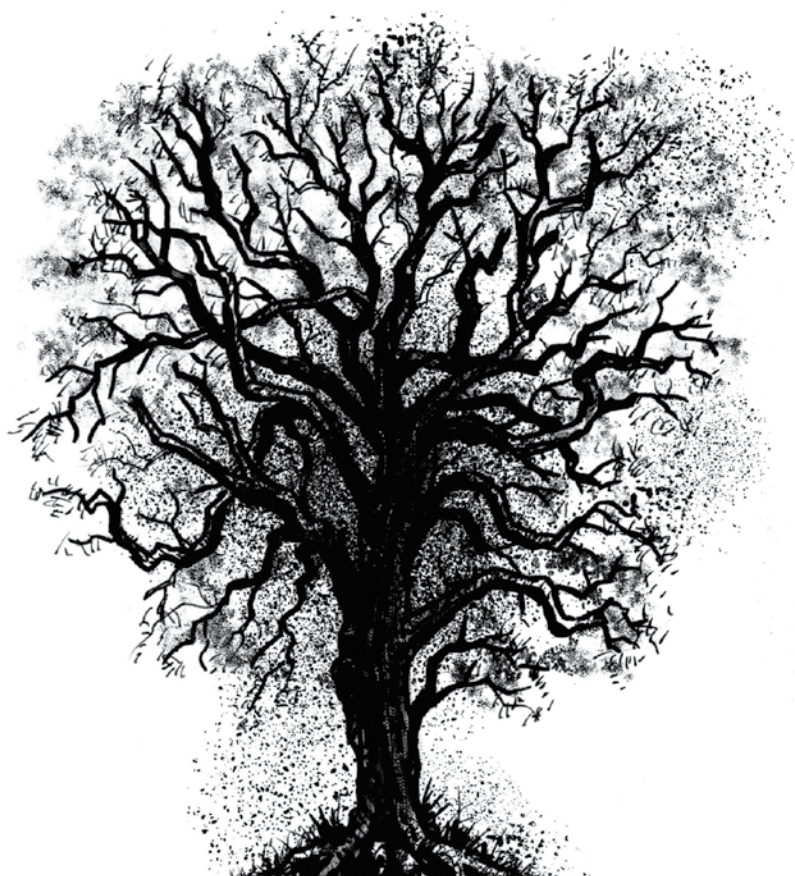

ЧАСТИНА ПЕРША

1

— Т-т-т-ти з глузду з'їхав, — сказав Том, і я бачив, що він наляканий, бо він затнувся на один раз більше, ніж зазвичай.

Я й досі тримав фігурку Люка Скайвокера у себе над головою, готовий жбурнути її у воду проти течії. З густого лісу, що ріс з обох боків річки, луною розійшовся крик, немов про щось застерігаючи. Звучав він, ніби кричала ворона. Але я не міг дозволити, щоб мене стримував Том чи ворони, я хотів побачити, чи вміє Люк Скайвокер плавати. Тож тепер він летів у повітрі. Весняне сонце опускалося на крони дерев, які щойно вкрилися листям, і світло час від часу відблискувало від фігурки, що поволі оберталася.

Люк упав у воду з тихим *хлюп*, тож літати він точно не вмів. Його ми бачити не могли, лише брижі, що колами розходилися поверхнею річки, яка була повноводна від талої води та наштовхнула мене на думки про боа-констриктора, анаконду, що повзла до нас.

Минулого року, одразу після мого чотирнадцятого дня народження, я переїхав до родичів у цю кляту маленьку діру, тож і гадки не мав, що робили кляті малі діти в таких сраних дірах, як Баллантайн, аби не вмерти від нудьги. Але оскільки

Том розповів мені, що зараз, ве-ве-весною, річка страшна та небезпечна і що вдома він отримав суворий наказ триматися від неї подалі, я бодай мав, із чого почати. Переконати Тома було не так вже і важко, бо ж він був такий, як і я, не мав друзів та був членом касты паріїв у нашому класі. Сьогодні на перерві про касты мені розповів Товстун, але він тоді сказав, що я належу до касты *піраній*, тож я подумав про тих рибок, які, здається, мають пилки замість зубів та можуть здерти усю плоть із бика за лічені хвилини, тому не міг позбутися думки, що ця каста здається дуже крутою. І лише після того, як Товстун сказав, що я та моя каста розташовані нижче за його велику жирну дупу, мені довелося його побити. На жаль, він розповів про це нашій вчительці, місис Бьордсонг, тож вона прочитала класу довгу лекцію про доброту та про те, що стається з людьми, які не були добрими (коротка версія полягає в тому, що вони перетворювалися на невдах), і вже після цього сумнівів щодо того, що новенький хуліган із міста належить до касты піраній, практично не лишилося.

Після школи ми з Томом пішли до річки та до маленького дерев'яного місточка у лісі. Коли я дістав із сумки Люка Скайвокера, очі Тома широко розплющилися.

— Д-д-де ти його взяв?

— А ти як гадаєш, бовдуре?

— Т-т-ти ж не купив його в «Оскарі». Вони розпродали їх усіх.

— «Оскар»? Та мала щуряча діра? — я засміявся. — Можливо, я купив його у місті, перш ніж переїхав сюди, у *справжньому* магазині іграшок.

— Ні, тому що це цьогорічна модель.

Я уважніше придивився до Люка. То це правда, що ту саму фігурку перевипустили у новій версії? Хіба Люк Скайвокер не був тим самим дурнуватим героєм Люком Скайвокером увесь час, завжди і навіки, амінь? Я ніколи про це не

думав. Що речі можуть змінюватися. Що Дарт та Люк можуть, наприклад, помінятися місцями.

— Може, мені вдалося отримати п-п-прототип, — сказав я.

Том мав такий вигляд, ніби я його вдарив; гадаю, йому не сподобалося, як я передражнив його заїкання. Мені це теж не подобалося, але я нічого не міг вдіяти. Так було завжди. Якщо я подобався людям із самого початку, то незабаром робив усе можливе, аби змінити їхню думку. Це такий самий рефлекс, як і той, що змушував Карен та Оскара-молодшого усміхатися й чемно поводитися, аби всі їх любили, тільки у мене він працював навпаки. Не те щоб я *хотів* не подобатися людям, я просто знав, що вони не любитимуть мене хай там що. Тож я нібито випереджав їх: я змушував їх не любити мене на *моїх* умовах. Отож вони ненавиділи мене, але водночас трохи боялися і не наважувалися зі мною сваритися. Як, наприклад, зараз, коли я бачив: Том знає, що я украв фігурку Люка, але не наважується сказати це вголос. Я взяв її під час класної вечірки вдома в Оскара-молодшого, куди всі — навіть ми, представники касты піраній, — були запрошені. Будинок був нормальний, не такий великий і вишуканий, щоб то було проблемою, але Оскарові батьки були дуже зарозумілі, тож увесь їхній дім був повен найкрутішими іграшками, то фактично був найкращий магазин іграшок, який міг подарувати своїй дитині батько. Фігурки трансформерів, ігри «Атарі», магічна куля «Вісімка», навіть Гейм Бой від «Нінтендо», хоча на той момент він ще навіть не продавався офіційно. Чи ж не буде Оскарові байдуже, якщо він загубить одну зі своїх іграшок? Та він навряд чи це помітить. Гаразд, може, йому й не буде байдуже загубити фігурку Люка Скайвокера, яку я знайшов укладену в його ліжку, ніби плюшеву іграшку. Ну тобто, якою ж це дитиною треба бути?

— О-о-он він! — показував Том.

Люкова голова бовваніла над водою, й він мчав до нас із величезною швидкістю, так ніби плів у річці на спині.

— Молодець, Люку, — сказав я.

Фігурка зникла під мостом. Ми перейшли на інший бік, і він виринув знову. Дивився на нас зі своєю ідіотською напівусмішкою. Ідіотською, бо ж герої не повинні усміхатися, вони повинні боротися, вони повинні мати суворі обличчя бійців, вони повинні показувати, що ненавидять своїх ворогів так само сильно, як ненавидять... байдуже.

Ми стояли й дивилися, як Люк пливе від нас геть. Ген у далекий світ, до невідомого. До темряви, подумав я.

— То що будемо робити зараз? — спитав я. Мене вже розбирала нетерплячка, і я мусив її позбутися, а це можна було втілити лише у тому разі, якби щось *відбулося*, щось таке, що змусило б мене думати про щось інше.

— М-м-мені треба йти додому, — сказав Том.

— Ще ні, — мовив я. — Йди за мною.

Не знаю, чому почав думати про телефонну будку, що стояла на пагорбі біля головної дороги на узліссі. То було дивне місце для телефонної будки в маленькому містечку, як-от Баллантайн, і я ніколи не бачив, аби нею хтось користувався. Я взагалі нечасто бачив когось поблизу неї, хіба випадкові машини. Коли ми дійшли до червоної телефонної будки, сонце опустилося ще нижче, весна була така рання, що темніло досі рано. Том неохоче плентався за мною, він, мабуть, не наважувався мені заперечити. Та, як я вже й казав, жоден з нас не потопав у друзях.

Ми втиснулися у телефонну будку, й звуки зовнішнього світу приглушилися, коли двері за нами зачинилися. Вантажівка з забрьоханими шинами та величезними колодами, що стирчали з її кузова, пролетіла повз. Вона зникла на головній дорозі, що прямою лінією тягнулася пласким,

монотонним розораним пейзажем, через містечко й аж до межі округу.

На полиці під телефоном та монетоприймачем лежала жовта телефонна книга; вона була не дуже товста, але того явно було достатньо, аби вмістити усі номери не тільки жителів Баллантайну, але й усього округу. Я почав її гортати. Том демонстративно подивився на свій годинник.

— Я-я-я пообіцяв, що повернувся додому до...

— Тш-ш-ш! — мовив я.

Мій палець зупинився на Йонассоні Іму. Дивне ім'я, мабуть, якийсь дивак. Я підняв слухавку, яка була приєднана до монетоприймача металевим дротом, ніби вони боялися, що хтось розтрощить усе на шматки та втече із сірою слухавкою. Я набрав номер Йонассона Іму на блискучих металевих цифрах на коробці. Лише сім цифр, у місті ми мали по дев'ять, але, гадаю, більше їм тут і не треба було, бо ж на одного жителя тут припадало чотири тисячі дерев. Тоді я передав слухавку Томові.

— Г-г-га? — просто сказав він, нажахано вирячившись на мене.

— Скажи: «Привіт, Іму, я диявол, і я запрошую тебе до пекла, бо це там твоє місце».

Том просто похитав головою і віддав мені слухавку.

— Зроби це, бовдуре, або я викину тебе в річку, — мовив я.

Том — найменший хлопець у класі — зіщулювся й став ще меншим.

— Я жартую, — зі сміхом сказав я. Мій сміх у цій тісній, ніби вакуумній телефонній будці видався чужим навіть мені самому. — Нуж-бо, Томе, подумай, як весело завтра буде в школі, коли ми розповімо про це всім іншим.

Я побачив, як всередині нього щось заворушилося. Думка про те, що він вразить людей. Для людини, яка ніколи нікого

нічим не вражала, то був серйозний аргумент. Але ще ж той факт, що я сказав «ми». Він та я. Двоє друзів, які розважалися разом, які влаштували дзвінок-розіграш та стояли там, поки їм аж в голові паморочилося від сміху, тож їм довелося підтримувати одне одного, аби не впасти, коли вони почули, як бідака на тому кінці слухавки запитує, чи ж то дійсно телефонує диявол.

— Алло?

Звук лунав із телефонної слухавки. Неможливо було визначити, чоловік то чи жінка, дорослий чи дитина.

Том подивився на мене. Я нетерпляче кивнув. І він усміхнувся. Він усміхнувся якоюсь тріумфальною усмішкою та підніс слухавку до свого вуха.

Я одними губами проказував слова, поки Том дивився на мене та повторював їх без найменшого сліду заїкання.

— Привіт, Іму. Я-диявол-і-я-запрошую-тебе-до-пекла. Бо-це-там-твое-місце.

Я приклав долоню до рота, аби продемонструвати, що заведве стримую сміх, а тоді іншою рукою жестом показав йому вішати слухавку.

Але Том цього не зробив.

Натомість він стояв там, притиснувши слухавку до свого вуха, але я чув низьке гудіння голосу на тому боці.

— А-а-а-але... — затинався зненацька смертельно зблідлий Том. Він затамував подих і його бліде обличчя залякло із приголомшеним виразом на ньому.

— Ні, — прошепотів він, а тоді підняв лікоть, і здавалося, що він намагається відтягнути слухавку від свого вуха. Потім він повторив, говорячи дедалі голосніше: — Ні. Ні. Ні! — Він сперся вільною рукою на скло телефонної будки, ніби намагався використати його як опору. А тоді — з мокрим, надричним зітханням — слухавка упала, але я побачив, як щось упало з нею. Кров текла вилицею Тома під комір його сорочки.

Я роздивився слухавку телефона. Я очам своїм повірити не міг. Половина його вуха прилипла до закривавленої, перфорованої слухової частини, а те, що відбулося опісля, вже було за межами мого розуміння. Спочатку крихітні чорні дірочки ніби всотали кров, тоді — потрошку — зникли шматки вуха, ніби коли змиваєш залишки їжі у злив раковини.

— Річарде, — тремтячим голосом прошепотів Том, його щоки були вологі від сліз, він, певно, навіть і не розумів, що не має половини вуха. — В-в-в-він сказав, що ти і я... — Він прикрив рукою розмовний кінець слухавки, аби людина на іншому кінці дроту його не чула. — М-м-м-ми потрапимо...

— Томе! — кричав я. — Твоя рука! Кинь телефон!

Том опустил погляд й лише в ту мить зрозумів, що пальці його вже до половини зникли в слухавці.

Він схопився за слуховий край та спробував вивільнити свою руку, що опинилася в пастці. Але то було марно, телефон натомість почав сьорбати, як мій дядько Френк, коли їсть суп, і ще більша частина Томової руки зникла у слухавці. Я також схопився за слухавку та спробував відтягнути її від Тома, але безрезультатно, слухавка вже зжерла його передпліччя майже до ліктя, здавалося, ніби вони з телефоном перетворюються на одне ціле. Поки я кричав, із Томом відбувалося щось дивне. Він подивився на мене й засміявся, ніби йому було не так вже і боляче, а радше так сміховинно, аж він не міг стримати усмішки. Крові також не було, слухавка ніби зробила те, що, як я читав, роблять зі своїми жертвами деякі комахи; вони впорскують щось таке, що перетворює плоть на желе, яке вони потім можуть засмокати. Але тоді слухавка дісталася його ліктя, й звук був, ніби ви кинули у блендер щось таке, чого не мало би там бути, жорстокий хрускіт, скрегіт, і тепер Том теж волав. Його лікоть зігнувся так, ніби під його шкірою було щось, що хотіло вибратися назовні. Я ногою відчинив двері за нами, став позаду Тома,

обхопив його груди обома руками та спробував витягнути його з будки. Мені вдалося це лише наполовину, металевий кабель тягнувся від коробки, а слухавка й досі пожирала його руку. Я знову захряснув двері, сподіваючись, що у такій спосіб розтрощу слухавку, але дріт був закороткий, і я просто ударяв Томове плече. Він завив, коли я вгруз п'ятами в землю та щосили потягнув, але сантиметр за сантиметром черевик мої ковзали на вологій землі до телефонної будки та того огидного хрускоту, який не могло заглушити Томове виття. Невідомі силі поволі зтягували Тома назад у будку — я й гадки не мав, звідки вони взялися чи хто вони такі. Я не міг більше, мені довелося відпустити його, і незабаром я вже стояв ззовні будки та тягнув за руку, яка й досі стирчала зі щілини в дверях. Слухавка мала вже от-от проковтнути Томове плече, коли я почув наближення автомобіля. Я відпустив руку Тома та побіг до дороги, горлаючи і розмахуючи руками. То була ще одна вантажівка, набита колодами. Але було запізно, я побачив лише задні фари, що зникали у присмерку.

Я помчав назад. Було тихо, Том більше не кричав. Двері захряснулися. Коли я притиснув обличчя до маленьких скляних шибок, вони вкрилися конденсатом. Але я міг побачити Тома. І він теж бачив мене. Тихий, із покірним виглядом здобичі, яка прийняла свою долю й припинила боротися. Слухавка вже дісталась його голови, зжерла одну щоку, пролінавав тріск, коли вона вгризалась у Томові брекети.

Я обернувся, притулився спиною до телефонної будки та сповз униз, аж доки не відчув під собою землю та не побачив вологу, що просочувалась крізь мої штани.